

Prema priložima na ovom je savjetovanju sociolingvistika bila shvaćena u svom širem obimu, jer je uključivala i »jezik u odnosu prema društvu« i »društvo u odnosu prema jeziku«, a i neke probleme komunikacije, kao što su prevodivost pojmova karakterističnih za jedno društvo, i karakteristike komuniciranja u našem društvu u usporedbi prema stranim društvima, što je neka razmatranja i diskusije približilo kod nas slabo poznatoj etnometodologiji. Najveći dio izlaganja imao je u vidu, dakako, primjenu sociolingvističkih spoznaja ili rezultata istraživanja u nastavi materinskog ili stranog jezika, iako negdje tek implicitno. Izbor izlaganja s ovoga skupa objavit ćemo u narednom broju ovog časopisa.

Damir Kalogjera

NAPOKON I FRANCUSKI U OBRAZOVNOM PROGRAMU ZAGREBAČKE TELEVIZIJE*

Od sedam najavljenih emisija na francuskom jeziku u obrazovnom programu Televizije Zagreb vidjeli smo prvu 5. listopada 1981. pod naslovom *Paris*.

Posve je normalno da je u cijeloj seriji emisija koje imaju zajednički naslov *Visages de France*, prvo mjesto pripalo Parizu, ne samo kao glavnom gradu Francuske nego i kao velikom svjetskom kulturnom centru.

Ne ulazeći ovom prilikom u razne mogućnosti eksploatacije takve emisije u nastavi, smatram da bi se trebalo najprije javno zahvaliti i odati priznanje svima onima koji su s mnogo truda i puno dobre volje sudjelovali na izradi i izvedbi tih emisija.

Napokon smo dobili na televiziji, tom mediju koji se toliko uklopio u svakodnevni život naših učenika, zanimljivu, moderno koncipiranu, dobro realiziranu emisiju kojom se prema svim metodskim normama mogu koristiti učenici od završnih razreda osnovne škole pa sve do fakultetske razine.

Ako učenici osmoga razreda kojima je to četvrta ili peta godina učenja francuskog jezika, prateći pažljivo tu emisiju mogu na idućem satu francuskog jezika sa svojim nastavnikom razgovarati na materinjem jeziku o određenim njezinim dijelovima, postigli smo već jedan od zadanih ciljeva u nastavi stranih jezika, tj. provjerili smo sposobnost slušne percepcije stranog jezika u naših učenika.

Zainteresirali smo, dakle, naše učenike da pažljivo slušaju ono što već djelomično poznaju iz udžbenika i motivirali ih da pokušaju razumjeti izvornog govornika, ostavivši naravno po strani sve ono što učenici na toj razini znanja ne mogu i ne treba da razumiju.

U idućim će fazama učenja jezika, naravno, pedagoški dijalog između nastavnika i učenika i interakcija između samih učenika poprimiti posve drugi oblik i drugi sadržaj i više se neće svoditi samo na opisivanje pojedinih pomno odabranih i prikazanih spomenika Pariza, već na obradu svih onih komponenata koje nam govore o nastanku Pariza, o jeziku, o povijesnim zbivanjima itd.

* Objavljeno u *Školskim novinama*.

Dobro pripremljeni učenici prije same emisije pratit će je sa zanimanjem, a pomna priprema nastavnika za obradu emisija što će uslijediti kasnije u razredu, mora dovesti do pozitivnog rezultata i do svestrane komunikacije na francuskom jeziku između nastavnika i učenika i, do onoga što je osobito korisno i zanimljivo, do diskusije između samih učenika, jer svatko od nas gleda pojedinu emisiju drukčije i usredotočuje pažnju na nešto drugo. I upravo ta diskusija na stranom jeziku može motivirati učenike da slobodno izražavaju svoje stavove, svoj ukus i želje, kao i sugestije za iduće emisije na francuskom jeziku.

I još nešto! Treba pozdraviti i vanjsku formu emisije. Napokon se prekinulo sa svim onim stereotipnim emisijama stranog jezika u kojima su se vrsni stručnjaci često uzalud trudili, gledajući direktno u kameru, da uspostave ležeran odnos sa svojim gledaocima. Međutim dijalog što se u ovoj emisiji vodi između izvornog govornika i jednog našeg nastavnika, oblik koji će imati i ostale emisije te serije, sretna je simbioza dobro pripremljenog razgovora koji djeluje spontano jer dvije osobe koje vidimo na ekranu, međusobno razgovaraju okrenute jedna prema drugoj. Svi mi znamo da su tzv. sati konverzacije u školama i na raznim tečajevima za kojima svi teže, a na kojima se zapravo uvježbava i provjerava jezična kompetencija učenika na stranom jeziku, samo onda uspjeli ako su dobro pripremljeni i ako onaj koji rukovodi takvim satom »spontane komunikacije«, ima sve konce u svojim rukama, glumeći ležernost »solidno potkovanog« animatora.

Emisija *Paris* morala je zainteresirati sve one koji su je pratili, a šansona o vječnoj Seini na kraju emisije J. Préverta, pjesnika Pariza, pridonijela je ugodaju što ga je proizveo vrlo zanimljiv razgovor uz prikazivanje niza vrlo efektnih slika i crteža.

Ivana Batušić